

Van: Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland en Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland

Geachte leden van Provinciale Staten,

Komende maandag bespreekt u onder agendapunt 4.a.3. de ontwerpbesluiten over het intrekkingverzoek natuurvergunning van Tata Steel.

De Stichting Mobilisation for the Environment (MOB) heeft een verzoek tot handhaving ingediend bij Gedeputeerde Staten. GS heeft besloten om de natuurvergunning niet in te trekken, maar om de vergunning op een aantal punten aan te scherpen.

De Vereniging Natuurmonumenten en Stichting Landschap Noord-Holland hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen over dit besluit. De zienswijze is ter kennisname als bijlage meegezonden. De Natuur en Milieufederatie Noord-Holland steunt deze zienswijze.

In het ontwerpbesluit is er voor gekozen om vooral de stikstofuitstoot van zogenaamde mobiele bronnen te beperken. Tata Steel dient bijvoorbeeld een aantal diesellocomotieven te vernieuwen. Verreweg de grootste mobiele bron van uitstoot zijn de grote zeeschepen. In het besluit is wel een verplichting opgenomen om te onderzoeken hoe de vervuiling kan worden verminderd door gebruik van walstroom. Er is geen verplichting om de uitstoot daadwerkelijk te verminderen. Wij hopen dat GS alsnog besluit tot een verplichte uitstootvermindering, bijvoorbeeld door het gebruik van walstroom te verplichten.

Wat betreft de stationaire bronnen, die de meeste uitstoot veroorzaken, gaat het daarbij voor het overgrote deel om maatregelen die Tata Steel al van plan was om te nemen, en om het harmoniseren met de milieuvergunning. Om te voldoen aan de eis die de rechter stelt om alle geschikte maatregelen te nemen, wordt slechts verwezen naar landelijk beleid (het ontwerp programma Stikstofreductie en Natuurverbetering). Dit beleid is echter nog niet concreet ingevuld, waardoor de lokale effecten nog niet duidelijk zijn. Wij hebben daarom grote twijfels over de juridische houdbaarheid van het besluit.

Tata Steel is van plan om de stikstofuitstoot van de zogenaamde (ijzer)pelletfabriek sterk te verminderen door het plaatsen van een denox-installatie. Dit is uiteraard een goede ontwikkeling. De grootste bron van stikstof is echter de Kooksfabriek. Het bedrijf is van plan om deze fabriek nog geruime tijd open te houden. Onze organisaties pleiten er voor om ook in de tussentijd de uitstoot te verminderen.

Het college heeft er voor gekozen om een deel van de uitstoot te mitigeren door het laten uitvoeren van natuurherstelmaatregelen in natuurgebieden. Mitigatie is een noodmaatregel, welke alleen moet worden uitgevoerd als het echt niet anders kan. Er zijn momenteel nog voldoende (technische) maatregelen te nemen, waardoor de uitstoot verder kan worden teruggebracht. Volgens onze organisaties is mitigatie in dezen dus niet aan de orde. Zolang de uitstoot niet fors vermindert, zijn mitigerende maatregelen als plaggen en extra maaien dweilen met de kraan open.

met vriendelijke groet,

Ninouk Vermeer
Provinciaal ambassadeur Noord-Holland, Vereniging Natuurmonumenten

Sijas Akkerman
Directeur, Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland

Ernest Briët,
Directeur, Landschap Noord-Holland

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Postbus 2095
1620 EB Hoorn

Datum 22-08-2022
Behandeld door Aan Pander
Telefoonnummer 06 10 50 31 57
Ons kenmerk 2022
Uw kenmerk OD.36330
Natuurgebied Natura-2000 gebieden
Onderwerp Zienswijze Wnb Tata Steel

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Hierbij dient de Vereniging Natuurmonumenten samen met St. Landschap Noord-Holland een zienswijze in met betrekking tot het ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, met als zaaknummer OD.36330.

Het ontwerpbesluit bestaat uit een wijziging van de natuurvergunning voor Tata Steel van 22 augustus 2016 met als kenmerk PNH.194307. Het besluit is een reactie op het intrekkingverzoek van Mobilisation for the environment (MOB) voor de bovengenoemde natuurvergunning.

In het ontwerpbesluit worden een aantal voorwaarden aan de huidige natuurvergunning toegevoegd. Als gevolg hiervan neemt de totale hoeveelheid vergunde uitstoot van stikstofoxide (Nox) af van 8,2 miljoen kilo naar 7,5 miljoen kilo. In 2020 bedroeg de totale uitstoot van Nox in geheel Nederland 177 miljoen kilo. Ook in de "nieuwe" situatie is Tata Steel verantwoordelijk voor meer dan 4% van alle emissies van Nox in Nederland. Het bedrijf is dan ook de grootste piekbelaster van ons land.

Uitgangspunt van het stikstofbeleid is een gelijkwaardige verdeling van het maatregelenpakket: alle sectoren dienen een gelijkwaardige bijdrage te leveren. Zoals u zelf terecht aangeeft, is het huidige doel om de stikstofneerslag zodanig te verminderen dat in 2035 minimaal 74% van de natuurgebieden onder de kritische depositiewaarden blijft.

Natura-2000 gebieden en mitigerende maatregelen

Natuurmonumenten is beheerder van de Natura-2000 gebieden "Kennemerland-Zuid" en het Wormer en Jisperveld. Ook St. Landschap Noord-Holland heeft belangrijke Natura-2000 gebieden in de nabijheid liggen. Zoals ook uit de Aerius-berekening blijkt, is in beide gebieden sprake van een te hoge depositie van stikstof. In Kennemerland-Zuid is zelfs sprake van een depositie van maximaal 5.434,45 mol/hectare per jaar.

Natuurmonumenten en St. Landschap Noord-Holland hebben in de afgelopen jaren actief natuurherstelmaatregelen getroffen en zullen dit ook komende jaren blijven doen. Deze herstelmaatregelen zijn weliswaar lokaal succesvol en zorgen voor natuurherstel van de invloed van verzuring en vermisting van de bodem door de hoge stikstofdepositie. Uit de diverse evaluaties blijkt echter dat de natuurwaarden nog steeds afnemen. De genoemde maatregelen zorgen alleen voor een vertraging van de afname van de natuurwaarden. De verslechtering van de natuur gaat door zolang de milieucondities voor de natuur niet op orde zijn. Mitigerende maatregelen kunnen de achteruitgang niet voorkomen, omdat door bodemverzuring de condities onomkeerbaar worden geschaad. Er is sprake van een verslechteringsverbod van de Natura-2000 gebieden. Verder geldt dat beheermaatregelen bij te hoge intensiteit averechts werken, bijv. doordat fauna te hoogfrequente cycli van beheermaatregelen niet kan verdragen.

Voor herstel van natuurwaarden is het terugbrengen van de stikstofdepositie van essentieel belang. Het treffen van nieuwe aanvullende natuurherstelmaatregelen is alleen zinvol als de condities voor de natuur sterk worden verbeterd. U erkent dit ook:

Duidelijk is dat deze maatregelen en de stand van de natuur in de gebieden op zichzelf nog niet voldoende zijn om aan de instandhoudingsdoelstellingen te voldoen. Daarom is het noodzakelijk dat stikstofdepositiereductie op de betrokken duingebieden plaatsvindt en emissies vanuit Tata Steel om die reden worden beperkt.

In uw ontwerpbesluit heeft u een opsomming opgenomen van de beheermaatregelen welke natuurbeheerders moeten nemen om de gevolgen van te veel stikstofneerslag tegen te gaan. Het gaat om een indrukwekkende lijst, welke bovendien nog niet compleet is. Vervolgens trekt u de volgende conclusie: *"Alle genoemde maatregelen zijn bewezen methoden om de natuur te herstellen en zijn grotendeels uitgevoerd. Evaluaties van beheerplannen geven over het algemeen aan dat de beheermaatregelen een positief effect hebben".*

Voor ons is het niet duidelijk hoe wordt vastgesteld welke natuurherstelmaatregelen aanvullend zijn en welke doelen hiermee behaald

worden. Natuurmonumenten en St. Landschap Noord-Holland zijn vanuit hun rol als terreinbeherende organisaties van mening dat de provincie hier hen nauwkeurig over dient te informeren en over in gesprek dient te treden met ons.

Wij verzoeken u dan ook Tata Steel een helder kader te geven voor het uitwerken van mitigerende maatregelen, want dit ontbreekt momenteel, naar ons inzien.

Stikstofreductie

Wij vinden zoals hierboven aangegeven het noodzakelijk dat er verdergaande stikstofreductie door Tata Steel plaatsvindt. Alleen op deze manier kunnen de milieucondities van de natuur blijvend verbeteren en zijn herstelmaatregelen zinvol.

In uw besluit heeft u aanvullende maatregelen toegevoegd aan de natuurvergunning. De uitstoot van de mobiele bronnen als diesellocomotieven neemt hierdoor af. Dat is op zich positief, alleen is de grootste uitstoot echter afkomstig van de stationaire bronnen. De emissie als gevolg van de productie van staal neemt vrijwel niet af. U heeft ervoor gekozen om alleen de vermindering door de ingebruikname van de nieuwe wandeloven in de warmbandwalserij alvast in de vergunning op te nemen.

Natuurmonumenten vindt dat hierdoor de stikstofuitstoot te weinig gereduceerd wordt.

De bouw van de denox-installatie voor de pelletfabriek is gunstig voor het reduceren van een deel van de NOx-uitstoot. Het bevreemdt ons dat er geen initiatieven zijn de uitstoot van de cokesfabrieken te verminderen. Wij verzoeken u alsnog een verplichting op te nemen voor de bouw van een denox-installatie voor de Cokesfabriek dan wel deze fabriek te sluiten. Elders in Europa zijn 'schoon' geproduceerde cokes voorhanden. Concreet stellen wij voor om een einddatum in de vergunning op te nemen, gericht op de afbouw van de uitstoot door stikstof vanuit de cokesfabrieken. Tata Steel heeft dan enkele jaren de tijd om de import van schonere cokes vanuit moderne fabrieken elders te organiseren. Door de koekfabrieken te sluiten, kan meer dan 1% van de totale uitstoot van stikstofoxide in Nederland worden voorkomen.

Ter afsluiting: Natuurmonumenten steunt de opmerking van Stichting Duinbehoud om binnen drie jaar de verouderde Cv-ketels te vervangen.

Met vriendelijke groet,

Aan Pander
Gebiedsmanager Noord-Hollands Midden,
mede namens St. Landschap Noord-Holland

